URATORIUM OŚWIATY w Gorzowie Wlkp.
DELEGATURA KURATORIUM
w Zielonej Górze
ul. Podgórna 5, 65-057 Zielona Góra
tel./fax 684527414, 683253541

Znak sprawy: KO.II.5533.78.2021.RK

Protokół
kontroli w trybie działań doraźnych

1. Dane dotyczące szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę, terminu kontroli oraz kontrolujących:

Nazwa szkoły lub placówki, w której przeprowadzono kontrolę:	*Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Babimoście*
Adres szkoły lub placówki:	*ul. Kargowska 61, 66-110 Babimost*
Imię i nazwisko dyrektora szkoły lub placówki:	*Witold Szuster*
Nazwa organu sprawującego nadzór pedagogiczny i adres siedziby:	*Lubuski Kurator Oświaty, ul. Jagiellończyka 10, 66-400 Gorzów Wielkopolski*
Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe osoby (osób) kontrolującej *(ze wskazaniem jednostki organizacyjnej - KO, Delegatura, TZW):*	*Regina Korzeniowska – starszy wizytator Delegatura Kuratorium Oświaty w Zielonej Górze*
Data wydania przez Lubuskiego Kuratora Oświaty upoważnienia (upoważnień) i jego numer:	*7 grudnia 2021 r., nr 220/2021*
Termin przeprowadzenia kontroli w szkole lub placówce	*rozpoczęto: 13 grudnia 2021 r.* *zakończono: 13 grudnia 2021 r.*

2. Tematyka kontroli: zapewnienie wychowankom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówce.

3. Czynności wykonane podczas kontroli:

1) dokonanie analizy dokumentacji w przedmiotowej sprawie, w tym:
a) Statut Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Babimoście, w części dotyczącej zapewniania wychowankom bezpiecznych warunków pobytu w ośrodku;
b) procedury dotyczące bezpieczeństwa;
c) protokół kontroli w trybie działań doraźnych z dnia 23 września 2021 r., dotyczącej zapewnienia wychowankom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Babimoście;
d) „Punktowy system wzmocnień pozytywnych i negatywnych stosowanych wobec wychowanków MOW w Babimoście";
e) notatka z dnia 3 grudnia 2021 r. na temat zdarzenia zaistniałego podczas pełnienia dyżuru;
f) pisma wychowanka [redacted] do dyrektora ośrodka z dnia 30 listopada 2021 r. i z 1 grudnia 2021 r. w sprawie zdarzenia na stołówce;
2) przeprowadzenie badania ankietowego wg zatwierdzonej przez LKO ankiety wśród wychowanków ośrodka;
3) przeprowadzenie rozmowy z dyrektorem placówki panem Witoldem Szusterem;
4) przeprowadzenie rozmowy z wychowankami ośrodka.

4. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie objętym kontrolą

25 listopada 2021 r. do Lubuskiego Kuratora Oświaty wpłynęło pismo Dyrektora Biura Rzecznika Praw Dziecka z prośbą o zbadanie zgłoszonej przez wychowanka ośrodka do Rzecznika Praw Dziecka sytuacji, gdy „został kopnięty przez wychowawcę, a taki rodzaj zachowań jest na porządku dziennym". 6 grudnia 2021 r. Lubuski Kurator Oświaty otrzymał od Rzecznika Praw Dziecka kolejne pismo, informujące, że wpłynęła anonimowa wiadomość starszego rodzeństwa wychowanka przebywającego w MOW w Babimoście, dotycząca braku zapewniania bezpieczeństwa podopiecznym placówki. W związku z powyższym Lubuski Kurator Oświaty wyznaczył przeprowadzenie 13 grudnia 2021 r. w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Babimoście kontroli w trybie działań doraźnych, dotyczącej zapewnienia wychowankom bezpiecznych i higienicznych warunków podczas pobytu w placówce.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, co następuje.

W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Babimoście przebywają chłopcy w normie intelektualnej, w wieku od 13 do 18 roku życia, którzy kontynuują edukację na poziomie szkoły podstawowej. Wychowankowie posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne. Placówka organizuje dla podopiecznych kształcenie specjalne o charakterze resocjalizacyjnym oraz w obszarze pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wg stanu na dzień kontroli w placówce przebywało 43 wychowanków, w tym: w klasie piątej -3 chłopców, w klasie szóstej -3 chłopców, w klasach siódmych –19 chłopców (w 7a- 11 osób, w 7b – 8 osób), w klasach ósmych –18 chłopców (w 8a- 9 osób, w 8b – 11 osób). W ośrodku zatrudnionych było łącznie 44 pracowników, w tym 29 pedagogicznych, wśród których jest pedagog i dwóch psychologów. MOW w Babimoście posiada bogato wyposażoną bazę dydaktyczną i rekreacyjno-sportową, która umożliwia realizację zajęć dydaktycznych, wychowawczo-opiekuńczych i resocjalizacyjnych a także rozwijanie zainteresowań i aktywne spędzanie czasu po zajęciach lekcyjnych.

Dyrektor ośrodka odnosząc się do problemu, który poruszył Rzecznik Praw Dziecka tj. sytuacji, gdy wychowanek „został kopnięty przez wychowawcę, a taki rodzaj zachowań jest na porządku dziennym" oświadczył, że w placówce „takie zdarzenie nie miało miejsca ani nie było takich zachowań nauczycieli ośrodka". Dyrektor oświadczył również, że „każdy wychowanek po przybyciu do ośrodka jest informowany do kogo może zwrócić się, gdy potrzebuje pomocy lub gdy chce porozmawiać - wychowawca, pedagog, psycholog, czy do dyrektora". W ocenie dyrektora „wychowankowie wiedzą, że mogą zgłaszać swoje problemy czy oczekiwania w formie pisemnej, które można wrzucić do „skrzynki zaufania", do której tylko dyrektor ma dostęp". Nawiązując do zdarzenia sygnalizowanego przez Rzecznika Praw Dziecka dyrektor ośrodka powiedział, że 17 listopada 2021 r. wychowawca pełniący w tym dniu dyżur [redacted] przekazał wicedyrektorowi ds. wychowawczych panu Dominikowi Urbanowiczowi wiadomość o sytuacji jaka miała miejsce na stołówce podczas spożywania kolacji przez wychowanków. Z informacji

uzyskanych przez dyrektora, w tym z rozmowy przeprowadzonej z wychowankami podczas „zebrania społeczności" oraz z rozmowy z wychowankiem [redacted] a także z rozmowy z wychowawcą [redacted] wynika, że „dwóch wychowanków głośno i demonstracyjnie dyskutowało na temat złamania zasady pobytu w placówce tj. palenie papierosów przy budynku internatu w godzinach popołudniowych oraz o możliwych konsekwencjach tj. odebranie punktów zgodnie z obowiązującym systemem wzmocnień pozytywnych i negatywnych". Z zebranych informacji wynikało, że chłopcy przeszkadzali innym wychowankom podczas spożywania kolacji, rozmawiając podniesionym i opryskliwym głosem. Wychowankowie mówili, że nie obawiają się żadnych konsekwencji, pomimo jawnego złamania zasad -palących chłopców widział z okna około godziny 16.00 wicedyrektor ds. wychowawczych pan Dominik Urbanowicz-, ponieważ „nikt nie może im nic zrobić". Wychowawca [redacted] kilkakrotnie próbował uspokoić chłopców odwołując się do podpisanego przez nich „kontraktu na niepalenie", którego do tej pory przestrzegali. W ocenie wychowawcy [redacted] uczeń klasy [redacted] stawał się coraz bardziej agresywny, co niekorzystnie zaczęło wpływać na pozostałych podopiecznych. Wielokrotne prośby nauczyciela i odwoływanie się do kontraktu nie przynosiły żadnych rezultatów, wtedy pan [redacted] „będąc wzburzonym i pod wpływem emocji, a także w poczuciu bezradności" „uderzył butem w nogę krzesła, na którym siedział [redacted]". Świadkami całej sytuacji byli uczniowie klasy [redacted] którzy 3 grudnia 2021 r. w trakcie „zebrania społeczności" potwierdzili, że wychowawca kopnął butem w nogę krzesła, na którym siedział [redacted] W tym samym dniu dyrektor ośrodka odnalazł w „skrzynce zaufania" dwa pisma podpisane przez wychowanka [redacted] Chłopiec informuje dyrektora, że to on zadzwonił do Rzecznika Praw Dziecka po namowie kolegi, bo był „zdenerwowany" i „wkurzony" („posłuchałem jego rady i zadzwoniłem"). Wychowanek napisał, że „mogłem pomyśleć i najpierw powiedzieć to Panu Dyrektorowi. (...) Może i źle zrobiłem wykonując najpierw ten telefon, ale już czasu nie cofne. Jeżeli Pan Dyrektor ma w planach mnie wywieść to tylko dziękuje za to, że mogłem tu przebywać" i „(...) Jedynie to chcem tylko podziękować za gościne i przeprosić, że nie zgłosiłem się najpierw z tym do P. Dyrektora". Dyrektor placówki niezwłocznie przeprowadził rozmowę z chłopcem, który potwierdził, że miało miejsce zdarzenie na stołówce, gdy wychowawca kopnął w nogę krzesła. Chłopiec powiedział, że napisał „te pisma żeby wyjaśnić sytuację i poinformować, że był wkurzony i dlatego zadzwonił do Rzecznika Praw Dziecka". Dyrektor dodał również, że przypomniał [redacted] że zawsze może zwrócić się o pomoc do wychowawcy, pedagoga, psychologa czy dyrektora placówki, jeśli będzie potrzebował wsparcia. Podczas rozmowy dyrektora z [redacted] nauczyciel przyznał, że jego „zachowanie było nieprofesjonalne i niepedagogiczne". W związku z zaistniałą sytuacją dyrektor ośrodka udzielił wychowawcy w dniu 6 grudnia 2021 r. „karę porządkową upomnienia za naruszenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy tj. w dniu 17 listopada 2021 r. pełniąc dyżur będąc wzburzonym i pod wpływem emocji spowodowanych opryskliwym i bezczelnym zachowaniem wychowanka grupy, uderzył butem w nogę krzesła, na którym siedział wychowanek". W ocenie dyrektora ta sprawa została wyjaśniona.

Dyrektor podkreślił, że wyprowadzony system wsparcia nowych wychowanków pozwala wdrożyć podopiecznego do przebywania w warunkach tutejszego ośrodka. W ocenie

dyrektora ważne w zapewnianiu bezpieczeństwa podopiecznym są „rozmowa adaptacyjna", „nawiązanie relacji z chłopcem" a także określenie, jakiej pomocy wychowanek potrzebuje i poznanie jego oczekiwań oraz omówienie zasad panujących w ośrodku i „zapewnienie komfortu przy przyjęciu". Dyrektor podkreślił rolę zespołu wychowawczego, który podczas comiesięcznych spotkań dokładnie analizuje funkcjonowanie danego podopiecznego i ocenia skuteczność podejmowanych działań, w tym w zakresie zapewniania bezpieczeństwa. W skład zespołu wychowawczego wchodzą: dyrektor lub wicedyrektor, pedagog, psycholog, wychowawca grupy, nauczyciel wychowawca, inni nauczyciele w zależności od potrzeb. W spotkaniach zespołu wychowawczego mogą uczestniczyć rodzice i wychowanek, gdy omawiane są kwestie jego dotyczące, a także wspólnie z chłopcem opracowuje się „drogowskaz życiowy", czyli plan działania „ku uspołecznieniu" podczas pobytu w ośrodku. Ważnym działaniem placówki jest też „zapewnianie odpowiedniej i adekwatnej do potrzeb danego chłopca pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz indywidualnego wsparcia dla wychowanka i gdy jest taka potrzeba dla jego rodziny, co sprzyja procesowi resocjalizacji". Placówka jest wyposażona w monitoring wizyjny, co zdaniem dyrektora, sprzyja zapewnianiu bezpieczeństwa wychowankom podczas pobytu w ośrodku.

W trakcie czynności kontrolnych w dniu 13 grudnia 2021 r. przeprowadzono badanie ankietowe wśród wszystkich 43 wychowanków, przebywających w MOW w Babimoście. Na pytanie, czy czują się w Ośrodku bezpiecznie, 42 wychowanków odpowiedziało, że „Tak", co stanowi 97,7% udzielonych odpowiedzi, 1 wychowanek odpowiedział, że „Nie" (2,3%), ale zaznaczona odpowiedź była częściowo zamazana. Na pytanie „Czy zdarzyło się, że nauczyciel lub wychowawca niewłaściwie zachowywał się wobec ciebie lub twoich kolegów?" 42 wychowanków (97,7%) odpowiedziało, że „Nie", 1 wychowanek (2,3%) zaznaczył „Tak", dopisując „incydent na stołówce", który jednocześnie zaznaczył, że czuje się w ośrodku bezpiecznie oraz wie do kogo może zwrócić się o pomoc. Odpowiadając na pytanie „Czy wiesz do kogo w Ośrodku możesz zwrócić się o pomoc?" 41 wychowanków (95,3%) odpowiedziało „Tak", natomiast 2 ankietowanych, którzy zaznaczyli „Nie" (4,7%) jednocześnie zaznaczyli, że czują się w placówce bezpiecznie oraz, że nie było sytuacji niewłaściwego zachowania ze strony nauczycieli i wychowawców. Wśród osób zatrudnionych w ośrodku, do których można zwrócić się o pomoc ankietowani najczęściej wymieniali: wychowawcy (32 odpowiedzi), dyrektor (27 odpowiedzi), nauczyciele (8 odpowiedzi), pedagog (7 odpowiedzi), psycholog (5 odpowiedzi), każdy pracownik ośrodka (5 odpowiedzi).

Podczas kontroli bez obecności dyrektora, nauczycieli i opiekunów przeprowadzono rozmowę z wychowankami ośrodka, w trakcie której zapytano podopiecznych placówki „jak czują się w ośrodku?", „co mogą powiedzieć na temat wychowawców i nauczycieli?" oraz „co mogliby powiedzieć na temat swojego pobytu w tej placówce?". Wychowankowie, szczególnie klas młodszych, wypowiadali się chętnie i zawsze pozytywnie: „jest tutaj dobrze", „czuję się dobrze", „są tu fajni wychowawcy i pan dyrektor", „wychowawcy pomagają jak się coś chce", „jak coś potrzeba to idę do pani pedagog albo do psychologa i do dyrektora naczelnego", „jest tu fajny dyrektor i też inni wychowawcy", „mogę tu porozmawiać z wychowawcą i nikt nie krzyczy", „są wyjazdy różne i do kina i na basen", „pierwszy raz byłem na basenie, bo się wstydziłem, ale teraz już się nie wstydzę jeździć na

basen", „pomogli mi wychowawcy jak miałem pogrzeb w rodzinie i mi pomogli żebym pojechał do domu, a nie byłem zaszczepiony i mi pomogli", „tu jest najlepszy ośrodek, w innych biją bo to mówił mi brat, a tu nie i pomagają", „nie chcę wyjeżdżać bo tu jest dobrze i dużo się dzieje", „mogę zawsze porozmawiać jak potrzebuję", „chce pojechać do domu na święta i tu mi pomagają żeby pojechać", „tu się uspokoiłem, bo byłem agresywny, biłem się i wszystko mnie wkurzało". Wychowankowie klas [redacted] najczęściej mówili, że „jest dobrze w ośrodku" i nie mają nic więcej do powiedzenia.

Dyrektor oświadczył, że prowadzi systematyczny nadzór pedagogiczny w celu zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu każdemu wychowankowi. W ośrodku podejmuje się wiele działań służących zapewnianiu bezpieczeństwa, ale najważniejsze w ocenie dyrektora jest „dobre poznanie funkcjonowania wychowanka, w szczególności jego zasobów, mocnych stron, zainteresowań i uzdolnień", „praca na zasobach wychowanka i danie mu szansy na sukces" a także „szybka i adekwatna do danej trudnej sytuacji reakcja nauczycieli oparta na wzajemnej współpracy, przestrzeganiu wewnętrznych procedur i podmiotowości wychowanka". Dyrektor podkreślił, że w ostatnim czasie nasiliły się zachowania agresywne niektórych prawie pełnoletnich wychowanków wobec wychowawców, a także coraz częściej pojawiają się roszczeniowe postawy rodziców. Dyrektor zaznaczył, że w placówce podejmowane są działania, żeby nie dochodziło do eskalacji takich zachowań na całą społeczność. Ponadto placówka zapewnia szereg różnych działań w obszarze bezpiecznego i atrakcyjnego spędzania czasu po zajęciach lekcyjnych z wykorzystaniem zasobów placówki, w tym różnorodne zajęcia na terenie ośrodka, wyjścia i wycieczki edukacyjne, pikniki a także przedsięwzięcia, służące uspołecznieniu i integracji ze środowiskiem lokalnym realizowane przy współpracy miejscowych placówek oświatowych i instytucji.

Wnioski.

Podczas przeprowadzonej kontroli ustalono, że w placówce miało miejsce zdarzenie niewłaściwego zachowania się nauczyciela wobec podopiecznego tj. jego zdenerwowanie w sytuacji dłuższego, agresywnego zachowania wychowanka i w konsekwencji kopnięcie w nogę krzesła, na którym siedział wychowanek. Sytuacja została jednak wyjaśniona przez dyrektora placówki, udzielono pomocy chłopcu w formie rozmowy wspierającej, a wobec wychowawcy wyciągnięto konsekwencje służbowe tj. udzielono kary upomnienia. Nie było natomiast żadnego zdarzenia, podczas którego wychowanek zostałby kopnięty przez wychowawcę ani nie potwierdzono, żeby taki rodzaj zachowań czy też innych jak bicie i zastraszanie wychowanków przez kadrę pedagogiczną występowały w MOW w Babimoście. Potwierdzają to wyniki anonimowych ankiet i przeprowadzone rozmowy z podopiecznymi placówki. Wychowankowie podkreślali wielokrotnie, że czują się w ośrodku bezpiecznie i wiedzą, do kogo mogą zwrócić się o pomoc. Ponadto pozytywnie wypowiadają się na temat pobytu w placówce, w tym o pracy nauczycieli i wychowawców.
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Babimoście poprzez prowadzony skuteczny nadzór pedagogiczny, który wspomaga pracę nauczycieli i wychowawców, szczególnie w trudnych i kryzysowych sytuacjach, znane i skutecznie stosowane wewnętrzne procedury

oraz niezwłocznie podejmowane i adekwatne do danego zdarzenia działania zapewnia wychowankom bezpieczne warunki pobytu w tej placówce.

5. Wydane zalecenia:

Nie wydano zaleceń.

6. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie nieobjętym kontrolą:

Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie nieobjętym kontrolą.

7. Pouczenie:

1. Dyrektor szkoły lub placówki może zgłosić Lubuskiemu Kuratorowi Oświaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń i/lub zaleceń zawartych w protokole.
2. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić Lubuskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń, także organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

8. Protokół podpisali:

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy
im. Janusza Korczaka
66-110 Babimost, ul. Kargowska 61
tel./fax 68 351 24 12
e-mail: sekretariat@mow-babimost.pl

DYREKTOR
mgr Witold Szuster

(pieczątka i podpis dyrektora szkoły lub placówki)

Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp.
Delegatura Kuratorium Oświaty w Zielonej Górze
STARSZY WIZYTATOR
Regina Korzeniowska

(pieczątka i podpis przeprowadzającego kontrolę)

Babimost, 22 XII 2021
(miejsce, data podpisania protokołu)

Zielona Góra 12.12.2021 r.
(miejsce, data podpisania protokołu)

9. Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły lub placówki, drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli:

DYREKTOR
mgr Witold Szuster

Młodzieżowy Ośrodek Wychowaw.
im. Januszа Korczaka
66-110 Babimost, ul. Kargowska
tel./fax 68 351 24 12
e-mail: sekretariat@mow-b...

Babimost, 22 XII 2021
(miejsce, data, podpis i imienna pieczątka dyrektora szkoły lub placówki)